

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MERS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 centims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

PANORAMA DE LA PREMPSA BARCELONINA

La redacció de *La Perdiu*.

CRÓNICA

«EL LIBERAL—periódico político.
»Barcelona 11 de Octubre de 1901.
»Sr. Director de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

»Muy Sr. mio y distinguido compañero: Tengo mucho gusto en remitirle el artículo de *El Liberal* de hoy que explica nuestro propósito en beneficio de los pobres de Barcelona, cumpliendo un grato deber de cortesía y para solicitar el valioso apoyo del periódico que dignamente dirige Vd.

»Dado su cariño á esta hermosa ciudad y las tradiciones de su periódico, no dudo que atenderá mi ruego, por lo cual le envía el testimonio de su gratitud juntamente con su cordial saludo, su afectísimo compañero y s. s. q. b. s. m.

DARÍO PÉREZ.»

Gracias, amich y company D. Darío, gracias mil per la seva atenta esquila accompanyatoria del article de *El Liberal*, que he llegit ab verdadera complacencia, havent descubert en ell el germen de una gran idea: *la tauromaquia aplicada á l'extinció de la mendicitat*.

¡Quina llástima que no s' haja recordat de solicitar el pobre concurs de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, si no després de haver posat fil á l' agulla, quan ja s' ha celebrat la reunió solemne de las autoritats de Barcelona, de alguns centres tan importants com el *Círcul equestre* y el *Círcul del Liceo* y de las personas més conspicuas y calificadas en materia de banyas! Perque de haver pogut assistir nosaltres á una tan memorable assamblea, hauríam procurat encaussar el pensament genial de vostés, evitant tal vegada, que tres personas serias y distingidas tinguessen de pendres la molestia de fer un viatge á Sevilla al objecte de triar els toros, que segóns el plan de vostés haurán de lidiarse, per aixugar encare que siga ab els capots bruts de sanch las llágrimas dels pobres de Barcelona.

Nosaltres hauríam dit:—¿A qué gastar las sumas considerables que importa una corrida de toros? Lo que s' ha de invertir en *bichos*, toreros, caballs, música, monyas, picas, banderillas y lloguer de la plassa, lo que 'l públich ha de gastar en la compra d' entradas y localitats, y las senyoras en llassos, flors, vestits y mantellinas ¿no fora millor reunirho y aplicarho directament als fins benéfichs que vostés se proposan? ¿Es que per arribar mes prompte al alberch de la miseria, s' ha de passar necessariamente per la Plassa de toros?

Apart de aixó pot molt ben succehir, com moltas altrás vegadas, que la corrida siga espléndida y lluhidíssima, y que no resulti una pesseta de benefici pera socorre ni als mateixos aficionats pobres, que s' haurán gastat la senmanada ó s' haurán empenyat el matalás per assistirhi. En aquest cas podrán ben dir que 'ls ha sortit el tret per la culata, puig quedará patentisat que la tauromaquia, lluny de servir pera l' extinció de la mendicitat, serveix encare pera fomentarla.

Vels'hi aquí una gran idea perduda y malograda, per no haverse sapigut aplicar degudament.

•••

Pero si de totas maneras estavan empenyats en que hi hagués corrida, permetim amich D. Darío que li digui: no havían de concretarse únicament á demanar l' apoyo del Alcalde, del President de la Diputació provincial, del Capitá general, del Gobernador civil y demás entitats y personas de pró que

van assistir á la reunió memorable de que dona compte circunstanciada l' article de *El Liberal*.

Al meu humil entendre, la primera autoritat á qui havían de conquistar, sobre tot tractantse de un assumpto en que la tauromaquia y la beneficencia van de brasset, era l' autoritat eclesiástica. L' *Eminentíssim* podía fer molt; l' *Eminentíssim* podía ferho tot. Desde concedir el major número possible de indulgencias als assistents á la corrida, fins posar á disposició dels toreros, perque la lidia resultés mes brillant y enlluhernadora, las capas pluvials de totas las parroquias de Barcelona, figurinse ab aixó sols, que res havia de costarli al cap-de-vall, si no quedava ben assegurat l' éxit pecuniari de la corrida de beneficencia.

Per altra part, la no intervenció del *Eminentíssim*, á totas las personas que tenim creencias ens posa en un verdader conflicte de conciencia. He sentit á dir que hi ha unas butllas de no sé quins papas que reprobán las corridas de toros. Ara bé ¿están ó no en vigor aquestas butllas? Si l' *Eminentíssim* hagués assistit á la reunió de las autoritats y com totas ellas els hagués ofert el seu apoyo, aquests duptes que m' atormentan, s' haurían desvanescut per complert. Ara, trobantme desamparat y sense guía, no puch, amich D. Darío, molt á pesar méu, posarme al costat de vostés, per por de pecar, y m' atinch, donchs, á n' aquella salvadora regla del Pare de la Iglesia: «En el dupte, abstente.»

Fassis cárrech, amich D. Darío, pera compendre la meva escrupulositat, que ara fa poch sense pensarho ni somiarho, *sin comerlo ni beberlo* com dihen vostés, LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, ab tot y no haver trencat may cap plat ni cap olla eclesiástica, s' ha vist poch menos qu' excomunicada en la pastoral d' entrada del *Eminentíssim*.

Ab tan trist motiu tinch presa una resolució terminant: allá ahont vaji 'l meu prelat, allá aniré jo, sempre arrapat á la seva sotana. ¿No ve ell ab vostés á organizar la corrida de beneficencia? Donchs tampoch puch venirhi jo. Que hi vajan enhorabona las autoritats: á n' ellas ray, l' *Eminentíssim* no 'ls hi té 'l dit al ull, com á mí, miserable pecador. La proba es que mentres á n' ellas las obsequiava ab un suculent banquet, á mí, infelís, m' atrotinava ab una condemna fulminant en tota regla.

Y ara dich ab Sant Tomás: «Una vez y no más.»

•••

No implica aquesta abstenció, amich D. Darío, que jo no haja de desitjar com de tot cor desitjo, que l' éxit mes complert coroni la seva empresa.

Jo crech, com vostés, que la *tauromaquia aplicada á l'extinció de la mendicitat*, pot produhir resultats eficacíssims. Y ara afegiré que aixó depén de vostés, segons la manera com inverteixin els beneficis de la corrida.

Si 'ls reparteixen á n' els núvols de pobres, que fan de la mendicitat un ofici, lluny d' extingir la mendicitat, encare la fomentarán. Ara venen de tot' Espanya á guanyarse la vida pels nostres carrers: no cal sino que sápigán que aquí 's donan corridas de toros á benefici d' ells, y no hi haurá pobre á la Península que no acudeixi á Barcelona.

No es, donchs, aquesta la manera de conseguir la extinció de la mendicitat.

Jo al lloch de vostés aplicaría las ganancias del espectáculo á comprar mitja dotzena de toros y á organizar una cuadrilla permanent que ab el nom de *Brigada tauromáquica de extinción de la mendicidad*, posaría á disposició del Alcalde de Barcelona, ab carácter de servey municipal. Un servey *sui generis*, que no 'l té avuy cap mes ciutat d' Espanya, ni d' Europa, ni del mon enter; pero que ab el temps y

en vista de sos bons resultats totas procurarian establirho. Y llavors ¡quina gloria per Barcelona y quina satisfacció per vostés que l' haurían iniciat!

La *Brigada tauromáquica de extinción de la mendicidad* tindria senzillament l' encárrech de deixar anar els toros pels carrers, netejantlos de pobres mendicants; y un cop els carrers nets, tornarlos al encierro, fins al día següent. Ja veuen si 'l servey fora útil, senzill y sobre tot *español*.

Sortiria el toro, y fins se veurían miracles. Els

mendicants cegos, cobrarian la vista de repent; els muts la paraula, per cridar:—*¡Que viene el toro!*; els coixos apretarian á corre, y si algun se veyia el toro á sobre 's defensaria ab la crossa, que aquells sí que foren *pases de muleta*; als mancos els naixerian cotzes per donarse mes ayre al escapar, y mes de un de aquells que s' están tot lo día de genollons pera enternir als transeunts, daría uns *quiebros de rodillas*, que ni 'ls del *Gallito*.

Al cap de poch temps de funcionar aquest servey, no quedarian pobres á Barcelona. Els uns haurían fugit espantats de toparse ab el toro; els mes valents y arriscats, haurían deixat la carrera de pobres, pera seguir la de toreros. ¡Y quina gloria per l' art nacional si entre la caterva que avuy se consúm en l' ociositat y la gaudulería, arribés á surgir algun primer espasa, émulo de las glorias de 'n *Lagar-tijo* y en *Frascué!*...

Acepti, donchs, amich D. Darío, aquesta idea que li regalo generosament, en pago de la séva cortesía. Madúrla al suau calor del seu talent periodístich... y pensi que per donar interés y amenitat al periódich, no trobará res, pero res, comparable als *lances* que promouría á cada instant la *Brigada tauromáquica*

LA GRAN ARMA DELS CARCA-CATALANISTAS

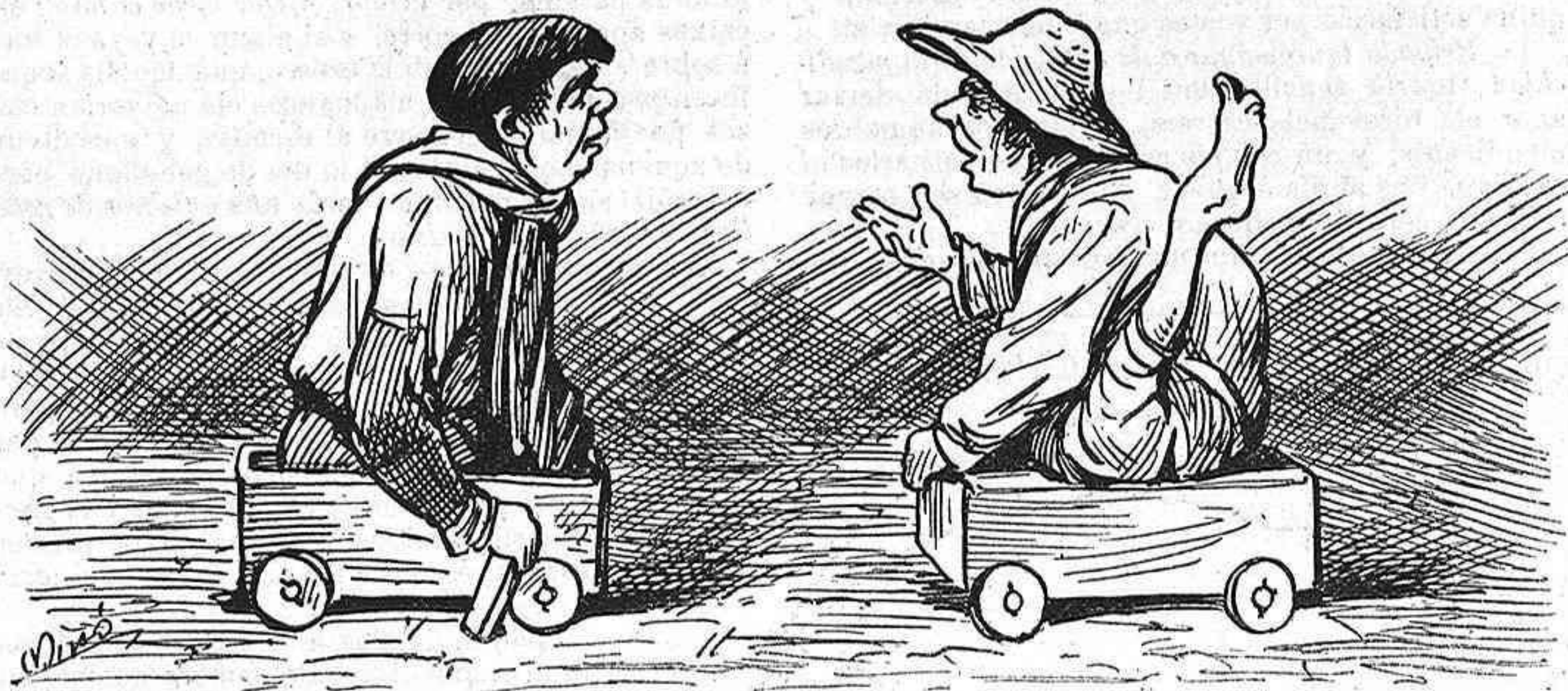
de extinción de la mendicidad, en activas funcions.

Perque després de tot, mentres pensém ab els pobres, bó es no olvidarnos tampoch de nosaltres mateixos, y de nostres sagrats interesos periodístichs.

Se reitera seu afm. amich y company.

P. DEL O.

—Ja tenim á punt aquest gat mort. En la primera reunió electoral que celebrem el tirém á la presidencia, y éxit segur.

LA CORRIDA DE BENEFICENCIA DE *EL LIBERAL*

—¿Sabes tú que ese periódico tiene unas ideas magnas?
—Ya lo creo! Siete pesetas cada día *pidiendo*, y una corrida cada semana, tonto será el que no se meta á pobre.

NOTA

Crusant l' espay de vista 's perden
las aus que xi-clan despedintse;
el cel es grís, d' un grís de plata;
al fort impuls del vent que xiula
cauhen del arbre despullantlo
las fullas secas, qu' anuncian
sa curta v da al pobre tísich,
que las véu caure y s' esgarrifa.

Las orenetas que s' allunyan;
las verdas fullas que guarnían
la copa al arbre qu' ara queda
com pal plantat en mitj la vía,
vindrán joyosas altra volta
quan primavera altre cop vinga.

Y el pobre tísich comprenentne
que no podrá gaudir la vista,
ab sa tornada, sempre alegre,
febrosench plora 'rera els vidres!
qu' es fulla morta que s' espera
hasta que vulgui 'l vent que xiula,
ab sa bufada arreballarlo
del gegant arbre de la vida.

ENRICH BOSCH Y VIOLA

LA DECLARACIÓ

Fa mitj any que l' Antonet está bojament enamorat de la senyoreta Elvira.

Pero la senyoreta Elvira no 'n sab una paraula.

¿Per qué? Ja pot suposarse. Perque l' Antonet es tan apocat, tan tímit, que no ha gosat á dirli res.

Es un cas que sol repetir-se ab molta freqüencia. Homes que no regularían davant d' un canó Krupp —que fos carregat, perque no sent aixís no té cap mérit—s' acoquinan y 's posan á tremolar al tractar de fer una declaració d' amor á una dona.

Si aixó 'ls passa als més atrevits ¿qué no li succehirá al Antonet, que no té res de valent, ni es capás de posarse, no ja al davant d' un canó carregat, sino ni sisquera al darrera d' un de descarregat?

Pero en el món tot té 'ls seus límits. Fins la cobardía dels enamorats platónichs. Un día l' Antonet se revesteix de valor, busca intrépidament la ploma y 's posa á escriure, ab la més hermosa de las lletras inglesas:

«Senyoreta: Fa temps que vull dirli una cosa y no goso. La estimo, la adoro ab tota l' ánima: vel'hi aquí tot. ¿Se dignará vosté enviarme una paraula, una sola paraula d' afecte y simpatía?»

—Com á comensament—pensa ell—ja n' hi ha prou. Ara, á fer arribar la carta á las sevas mans.

Bé, ¿y de quína manera s' hi fa arribar una carta á las mans d' una senyoreta que no 's coneix gayre més que de vista?

¿Pél correu? El procediment es molt exposat. La carta pot perdres, pot anar á parar á las mans del papá, poden succehir mil cosas.

¿Entregarli ell mateix quan ella surt de casa, aprofitant un descuyt de la mamá ó del que l' acompanyi? Sería lo més segur, pero ¿quí s' hi atreveix? La turbació 'l vendría, la carta li cauria á terra, la noya, al veurel tan sofocat, se riuria d' ell. Imposible acudir á aquest medi.

Potser la criada... ¡Just, la criada! Untantla una mica, s' avindrà segurament á tot. Las minyonas d' avuy ray, que solen ser bastant despreocupadas. Y además, ¿quín mal hi ha en entregar una carta, que al fi y al cap no diu res de mal?.. Decididament, ningú més apropósit que la criada pera servir de recader.

L' Antonet, que sab á las horas que la xicota baixa á la font, l' espera un mitj día.

—Escolti, noya. ¿Vosté es la criada de casa la senyoreta Elvira?

—Si; ¿per qué?

—Per... Tingui una pesseta.

La minyona, que sense ferli disfavor, sembla de lo més bestiola qu' en materia de criadas circula avuy en día, la pren ab la major frescura.

—Gracias. ¿Per qué me la dona?

—Perque 'm fassi un obsequi. ¿Veu aquesta carta?

Y li ensenya la famosa declaració, cuydadosament tancada en un sobre perfumat.

—Si senyor que la veig.

—Pues en una ocasió que ningú pugui adonar-se'n, ni la mamá ni 'l papá, l' entrega á la senyoreta Elvira, dihentli que li ha donada un jove.

—¿Res més?

—Res més.

La minyona pren la carta, se la fica á la butxaca, —Estigui bo, —Passiho bé —y ja tenim en moviment la declaració del Antonet.

L'endemà es diumenje. El pobre enamorat, apostat en el camí que la senyoreta Elvira ha de seguir per' anar á missa, espera ab impaciencia el solemne moment.

Son tants els càlculs y conjeturas que fa, que 'l seu cap sembla un' olla de grills.

¿Qué haurá pensat ella al llegir la carta? ¿L' haurá presa bé? ¿Se 'n haurá burlat? ¿Estará disposada á acceptar els seus homenatjes? ¿Se 'l treurá del davant ab un nó séch com un tiro?

Aviat sortirà de duptes. Son tres quarts de deu. La senyoreta Elvira no pot tardar. Ab la cara que li posi, ab la mirada que forsosament ha de donarli al passar, coneixerá la impressió que la seva declaració li ha fet.

¡Ah! Ja es aquí. ¡Ella!... Va á decidirse la sort del pobre enamorat.

La xicota passa tan seria y tan altiva com els altres diumenjes. El seu semblant revela la més absoluta indiferencia, la més marmórea de las fredors. ¡Ni se 'l miral!

Consternat, tremolós, ple d' amargura, l' Antonet la segueix ab els ulls y la veu fondres entre la multitud que va entrant á l' iglesia, com el mariner en nit de tempestat veu desvaneixer's la llum qu' era la seva única esperansa.

¡Adeu, ilusions! ¡Adeu, somnis blaus, rosats y de tots els colors! ¿Qué farà 'l pobre Antonet, veyent trinxada, al moment de neixer, la delicada flor dels seus ideals?

Pero... potser ho ha comprés malament. Potser la fredor qu' en ella li ha semblat veure no es tal fredor. Veyám á la tarde, quan la senyoreta Elvira surti á passeig...

¡Lo mateix! Indiferencia, completa indiferencia. En las impassibles faccions de la hermosa no s' hi distingeix ni 'l més débil vesllum d' esperansa.

L' Antonet té por de tornarse boig ¿Es dir que 'l seu amor es impossible? ¿Es dir qu' está condemnat á rodar pel món ab el cor acribillat per las cruels espinas del despreci?

Y ¿per qué? ¿Per qué aquell desayre? ¿Per qué aquella negativa tan rodona? ¿A qué obeheix tot allo?

Vol saberho á tota costa, y per conseguirho no troba cap medi millor que preguntarho á la criada.

A l' hora d' anar á la font torna á esperarla.

—Respónguim sense embuts—li diu agafantla brutalment per la má:—¿quín posat va fer la senyoreta al rebre la meva carta?

—¡Ay!—exclama la minyona, rihent com una ximple.

—¿Qué?
—Encare la tinch á la butxaca. No hi pensat á donarli.

A. MARCH

À LA LLUM ELÉCTRICA DE BLANES

SONET

Foch follet que apareixes cada nit
ab etiqueta de electricitat,
¡quánta llástima 'm fás! Ta claretat
es feto qu' un dinamo ha mal parit...

¿Ets llum ó llis? Ets llum en el sentit
que fás pensá' en la eterna fosquedat,

COSAS D' ELLS

Oficina electoral carca-catalanista.

HIGA-LIFA

—Miri, mamá, quín jove mes elegant.
—¡Y ab quín salero s' arremanga! ¡Y que bé porta 'l monólogo!

y ets llis pel preu—bon llis es l' abonat que paga y á palpentas se 'n vá 'l llit.—

Las noyas macas parlan mal de tú perque, en t' extranya, anémica claró no pot brillar son rostre... brilladó:

Pró, las lletjas t' alaban de segú; puig, per error, en mitj de la foscó, podan trobar, si 's pert, algún petó.

E. VILARET

COMODITAT Y BARATURA

Desde ara endavant, el pares «que tenen fills» no podrán alegar ignorancia.

Una criatura de sis anys, en bon estat de conservació, no val mes enllá de dos mil pessetas. Lo mateix que un toro de bona lámina, procedent de ganadería una mica regular.

Aixís acaba de determinarho 'l tribunal ab motiu d' un procés entaulat contra un cotxero del tranvía eléctrich, que al carrer Major de Gracia va aplastar á una pobra nena.

L' historia de sempre. Périts, testimonis, defensor, tothom ha estat conforme ab lo mateix: la mort de la criatura va ser un fet purament casual. En rigor, si á algú pot exigirse responsabilitat es á la difunta.

¿Quí ho duptará? El cotxe del tranvía anava, com de costum, á pas de tortuga: moltes personas de cama llarga, caminant seguit, van mes depressa. El cotxero vigilava, clavat al seu lloch, explorant atentament el terreno que 'l vehícul havia de trepitjar.

De repent, una nena de sis anys se planta temerariament davant del cotxe. ¿Cóm s' hi havia posat? ¿D' ahont havia sortit? No se sab. Lo indubtable, lo que no admet réplica es que la criatura aparegué com per escotilló á dos travessos de dit del carruatje eléctrich, y que la seva mort va ser fatal, forsova, inevitable.

El sentit comú ho diu. Si la nena no s' hagués co-

locat entre las dugas vías, la catástrofe no s' hauría produhit. No fou el cotxe el que buscá á la criatura, sino la criatura la que s' oposá al pas del cotxe. De no haver sortit la nena de casa, á horas d' ara, si las malalties altra cosa no haguessin manat, encare viuría.

Temperaments meticulosos hi haurá, de segur, que opinarán que aquestas pero-grulladas no tenen solta.—Raciocinant aixís—dirán aquests—may podrá culparse á cap cotxero, sigui del tranvía, sigui d' una fábrica de gaseosas, de la mort de ningú. No posantse la gent davant del vehícul, y sobre tot, no sortint may de casa, es clar que las desgracias en la vía pública son impossibles.—

No hi ha més y tant es que risquin com que rasquin, com que malaheixin al tranvía: la lley es la lley, y al que no li agradi no li queda mes solució que la de agafar la maleta y emigrar á las regións inexploradas del Africa, y verges encare de tranvías y de lleys.

Si un cotxe eléctrich mata á una nena, el cotxero apenas hi té cap culpa, y pagant als pares dos mil pessetas está tot arreglat.

¡Y després dirán que aquí *la vida* es tan caral... Per dos mil pessetas ne tenen una.

Aquest día en un periódich extranjer vaig véure-hi una caricatura verdaderament graciosa.

Eran dos cassadors que 's trobavan al camp. L' un d' ells, molt pansit y malhumorat, deya al altre:

—Fá temps que no puch matar res.

Y l' altre li responía:

—¿Per qué no compras un automóvil?—

A primera vista el consell sembla práctic, pero ben analisat no ho es gens. Cert que usant l' automóvil el cassador té la seguretad de matar *algo*; pero, ¿y 'l preu que la *cassa* li costará? ¿Ja hi ha pensat ab aixó l' autor del dibuix?

ELS EXTREMS SE TOCAN

—¿Vosté diu qu' encare súa?

—¡Com que fa calor, ben net!

—Donchs, veji 'l que son las cosas, jo ja tremolo de fret.

Ultimament, un aficionat francès, anant en automòbil per una carretera, va matar á un home. ¿Saben la *distracció* quant li va costar? De moment, 50 mil franchs que va entregar á la viuda, y després la responsabilitat que 'ls tribunals puguin exigirli.

Ja veu, donchs, el caricaturista extranjer com al indicar al desesperat cassador el recurs del automòbil li dona un consell excessivament car; tan car, que un sol *tret* pot arribarli á costar 50 mil franchs.

No; no es l' automòbil lo mes á propòsit pera matar alguna *cosa*. Valdría mes que si, efectivament el dibuixant vol bé al cassador, li digués:

—Feste cotxero del tranvía.

Ab aquesta *arma*, cada *disparo* costa no mes dos mil pessetas.

Per lo menos aquí.

MATÍAS BONAFÉ

LLIBRES

TOPOGRAFIA MÉDICA DE SOLSONA Y DISTritos AD-

YACENTES.—*Estudio Geográfico, Médico y Social* por el DOCTOR J. FALP PLANA.—

Acredita y proclama 'l mérit de aquesta monografia, la distinció que va mereixer en el concurs de premis del any 1900, convocat per la Real Academia de Medicina y Cirugia de Barcelona, que va distingirla ab medalla d' or. Y que la distinció es justa 's veu al llegirla y observar la vasta erudició de son autor, en tot quant fa referència á la comarca natal de sa familia, qu' es la de Solsona, tan poch coneguda, com interessant per tots conceptes.

El Doctor Falp ha reunit y ordenat un caudal inmens de datos, no ja sols els que fan referència á la ciencia médica, sino á tot lo pertanyent á la comarca solsonina: historia, bibliografia médica y legal, geografia, topografia, flora y fauna, geologia, hidrologia, meteorologia, agricultura é higiene de las subsistencias, descripció de la ciutat en general y en particular, fisio psicología dels habitants, estudi del llenguatge desde 'l punt de vista étnich, cens de població y estudi social de la mateixa. Tots aquests estudis detallats y complets serveixen de ba-

se al especial de Medicina, que comprén la patologia y la terapéutica características de Solsona, y á manera de apéndice als dos estudis particulars, l' un relatiu á l' apoplegia (feridura) á Solsona y l' altre á las epidemias cólericas allí mateix ocorregudas.

L' obra, donchs, resulta molt complerta, y en ella hi trobaran gran copia de datos y observacions tots quants desitjin conéixer las particularitats de aquell tros de nostra hermosa Catalunya. En especial els *folk loristas* sabrán estimar l' aplech de noticias curiosas recullidas cuidadosament pel Doctor Falp, y que son una revelació de la manera de ser de aquella comarca.

La monografia está escrita en un estil pintoresch y animat.

QUINZE DIAS Á LA PRESÓ.—*Impresions y notas d' un dels nou que, voluntariament, varen constituhirse presos en lo mohiment gremial de 1899*, per D. J. MORERA.— Dignes son de ser coneguts els fets de alguna ressonancia que ocorren en una població com Barcelona. Y en aquest concepte la campanya gremial, ab totas las sevas incidencias es materia historiable y digna de salvarse del olvit. El Sr. Morera, qu' es un dels que més hi bal'a-

ren ha pres al seu cárrech referir els fets y sas impresions personals, y ho ha fet de una manera verídica, palpitant de vida y de naturalitat, y ab una amenitat y un bon humor, que traslluheixen la simpática serenitat del seu caràcter. No son pas heroísmes tot lo que conta, sino incidents y detalls molt apropiats al caràcter de aquell moviment, que acabá com sab tothom á manera de *mons parturiens*. La sinceritat que resplandeix en l' obreta del Sr. Morera es un de sos mérits més estimables.

ALTRES LLIBRES REBUTS:
Garba literaria.—Poesietas

EN CASELLAS

Pels «sots feréstechs.»

de Joan Durán Vila ab un prólech de Joan Costa Deru. Forma un petit fascicle imprés á Sabadell.

*** Toalla Friné.
—Comedia en un acte

y en prosa, arreglo del francés per *Joseph M.ª Pous*. Estrenada á Romea 'l 27 de setembre últim.

* * * *Eclipse de llunas*.—Sarsuela catalana en un acte y en prosa, original de *Joaquim Borrell*, música del mestre *Miquel Moncalp*, estrenada 'l 26 de maig del present any en lo *Centre Catalunya* de Sant Martí de Provensals.

* * * *Una familia del dia*.—Comedia en un acte y en prosa, original é inédita de *D. Joseph Garcia y Amat*, escrita en 1886.

RATA SABIA

*
* *

Aqueixa flor que com preuhada joya
lluheixes en ton pit,
al contemplarla avuy tan bonicoya
gronxarse en el roser tota cofoya
pensant en tú, estimada, jo he cullit.

Mes ¡quín patir haurías fet, aymía,
si haguessis vist el mal que so causat!...
Figúra't qu' est matí á punta de día
fins al jardí del mas me so arribat.

Al grinyolar que fa 'l reixat quan s' obra
s' han despertat, cantant, tots els aucells
y haurías vist lo qu' era avans tan pobre
com si adornat estés ab richs joyells.

Allí per tot arreu, tendra brotada
corona hermosament els rústichs tronchs,
y al peu mateix de la gentil cascada
per esclatar están els lliri-jonchs.

Els arbres y els herbeys, joyosos riuhen
als besos perlejats d' alba naixent,
y poch després, ab éxtassis reviuhen
al manyagós escalf del sol ixent.

Y mentre aixís d' abril l' alba riallera
son bell esclat de viola va deixant,
allá en un roseret, la flor primera,
sas galas ja, cofoya, está mostrant.

Y al véurela gronxantse tant hermosa
al compás del oreig amorosit,
m' ha encisat tant, qu' ab má mitj tremolosa
per ferten rich present la so cullit.

Mes ¡ay! si jo hagués vist, ma dolsa aymía,
el mal que al arrancar-la anava á fer,
tal volta lo teu pit no adornaría;
tal volta aqueixa flor, se gronxaría
damunt encar d' aquell petit roser.

Perque al quedá 'l pobret tot solitari
veyentme devant seu besant la flor,
haurías dit talment qu' en greu desvari
llensava á dolls sospirs de viu dolor.

Y quan desesperat, plorant rosada,
l' he vist doná' á la flor son trist adeu,
he recordat la mare desolada
quan la mort li arrebossa un fillet seu.

F. P.

ELS AGABELLADORS

Tancant ab pany y clau sa consciencia
y obehint als dictats de s' ambició
lograren en sas caixas
apilotar tot l' or.

Prescindint per complert de la vergonya
punyint al débil y llepant als forts,
per ells agabellaren
tots els cárrechs y honors.

Alardejant d' hipócritas creencias
han embusterejat la religió
y á Deu pretenen tindre
al seu servey tan sols.

Ab las unsas suhadas per uns altres

han volgut y han lograt corrómpreho tot,
y la lley sempre dona
sols á n' ells la rahó.

Tota virtut l' han feta sobornable;
la hipocresía de sa vida es nort;
per ells s' ha fet la vida.

per ells han d' esse els goigs.
Y com si encare ab ditxa, honors, riquesas,
y privilegis no 'm tinguessin prou,
y no colmés sa gana
el possehirho tot

pretenen ara agabellar, imbécils,
fins la honradesa que radica al cor
y ells no més son els dignes

ells els honrats y bons,
y el poble que treballa es *tarregada*,
es *púrria*, *murriesca*... ¡En sa ambició
agabellar pretenen
als homes de bé y tot!

JEPH DE JESUS

PRINCIPAL

Dilluns y dimars: dos grans concerts á cárrech de 'n Pugno y de 'n Crickboom, l' un públich y ab acompañament d' orquesta, l' altre dedicat exclusivament als socis protectors de *La Filarmónica* y sens més elements que 'ls dos grans concertistas. Diguemne dos verdaders aconteixements musicals, puig ho foren, y de aquells que no s' olviden fácilmente.

El públich entusiasmata s' alsava de las butacas aplaudint ab frenesí al portentós pianista, que sense *pose*, sense extremituts, de la manera mes natural del mon, interpreta y sempre de una manera assombrosa, la música mes variada dels grans mestres, igual la suau y dolça, que la brillant y enérgica, per erissada de dificultats que sigui.

Qualsevol al veure la impassibilitat del vell concertista diría qu' es un home diferent dels altres: un home que té un cor á cada munyeca y un cor més petit en cada juntura dels dits, á la menor distancia possible del teclat.

Siga com vulgui, en Pugno deixarà un gran recort á Barcelona, diventse agrahir al mestre Crickboom las puras fruicións qu' ne ha proporcionat fentlo venir, aixís com també el seu art com á violinista meritíssim y com á director, y 'ls avensos extraordinaris de la seva orquesta, cada día més justa y homogénea.

Dels concerts que donarán dimecres y del que donarán diumenje l' insuperable violoncelista Casals y l' aplaudit pianista Baüer, ne parlarém la senmana próxima.

ROMEA

Al ser estrenada al *Novedats* per la companyía de la Vitaliani, la comedia de 'n Santiago Rusinyol *Llibertat*, exposarem el nostre judici sobre 'l fondo y las tendencias de la mateixa.

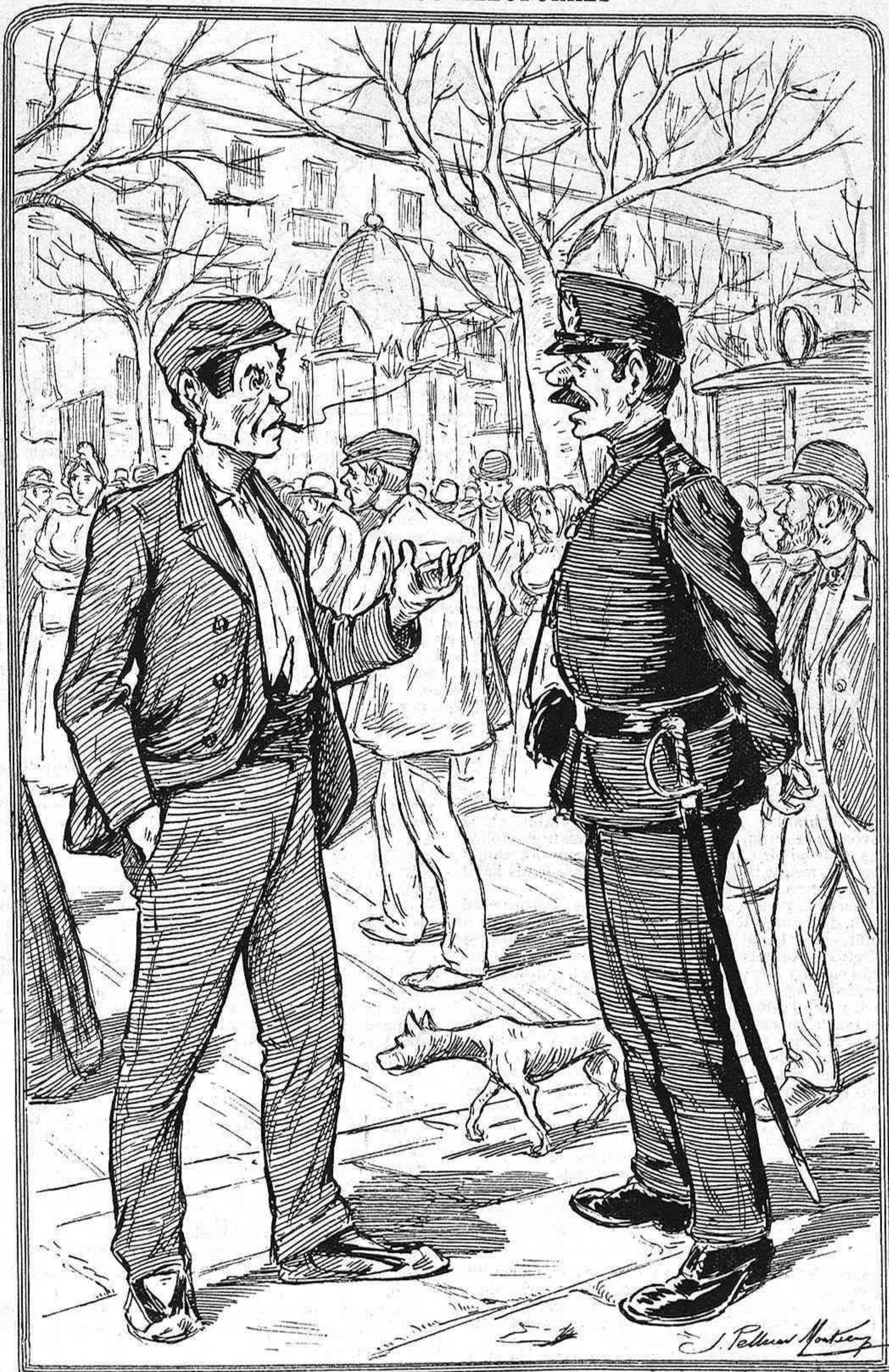
Avuy sols ens cal dir que l' obra donada en el llenguatge en que vá ser escrita, guanya extraordinariament, puig la prosa de 'n Rusinyol, sucosa y plena de matisos es poch menos que intraduhible. L' obra, de tendencia espiritual y per consegüent de carácter cosmopolita, representada en catalá, sembla més de casa nostra, sino per l' acció, fruyt del sentiment y de la fantasía de son autor, per la pintura fácil y expontánea dels tipos, que fins en las sevas exageracions, atemperadas al carácter satírich de la producció, recordan sempre l' estudi y l' observació del natural, practicats per un escriptor que á un gran talent uneix una bona sombra inagotable.

¡Y l' efecte que produhiría la comedia, si tots els actors que l' interpretan sapiguessen posarse en el diapason de exquisita naturalitat de que com sempre fá gala la senyora Monner!

No per aixó 's pot dir que ho fessin malament: sols que

PREPARATIUS ELECTORALS

Dibuix de J. PELLICER MONTSENY

—Un de la *Perdiu* ja m' ha preguntat quánt ne vull del vot.
—Bravo, hombre: esto quiere decir que te consideran *chent de bé*.

VIANDA DEL TEMPS.

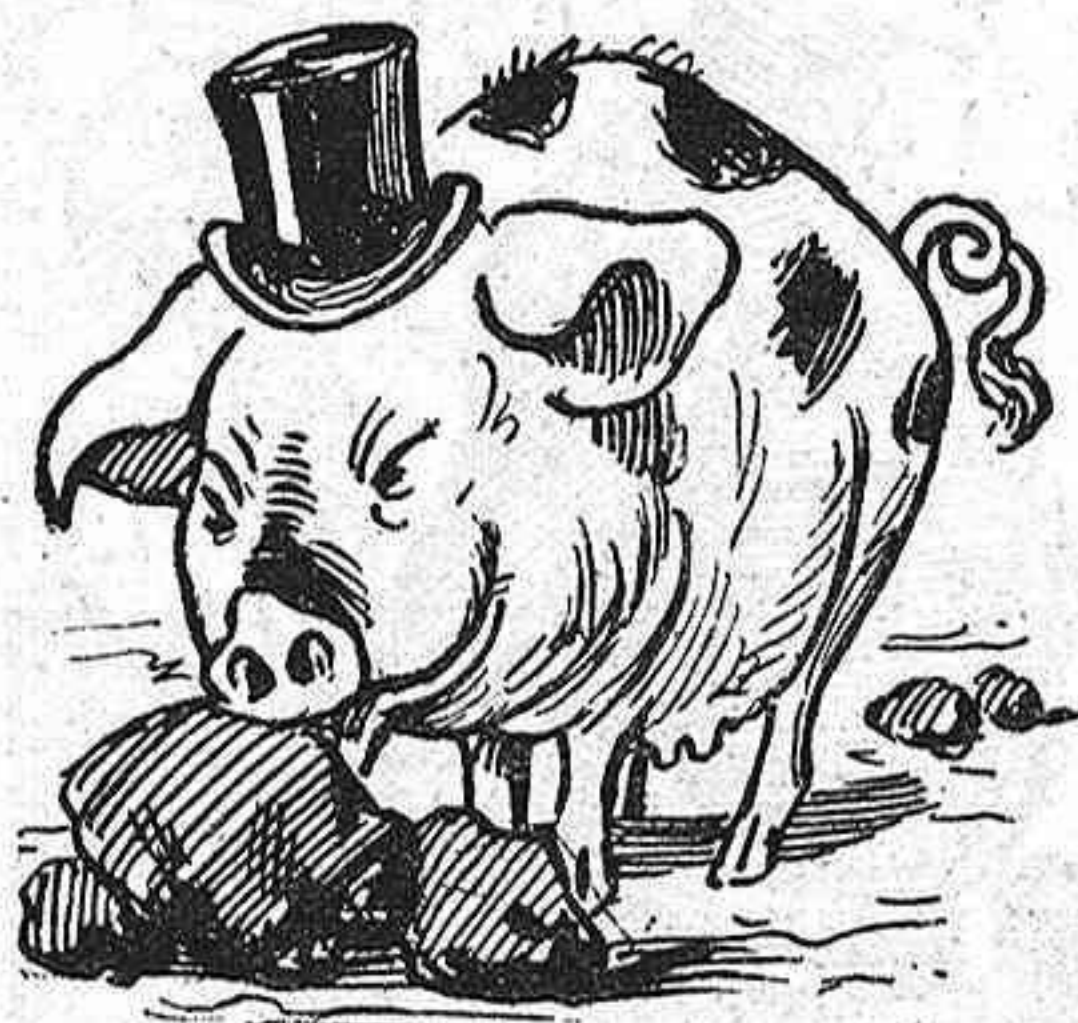
Bolet rus.

Bolet de sagristia.

Bolet dels que 'n reben.

Bolet de senyor.

en el cartell se 'ns ha quedat á deure *La sombra*, de Flotow y *Taciana*, de Tchaickowsky. ¡Qué s' hi ha de fer! Paciencia. Y pensem que certas promesas se tornan música celestial.

Es á dir: música que no se sent.

CATALUNYA

Los niños llorones es una criatura que té la friolera de sis pares. Autors de la lletra ho son l' Arniches, en Paso y en García Alvarez, y de la música en Torregrossa, en Valverde fill y en Barrera.

De aquesta classe d' obras pot ben dirse, que quants mes son á posarhi las mans, mes mala feyna executan.

Los niños llorones á penas s' aixeca del nivell de lo usual y corrent, vist y sentit cent mil vegadas. En Cerbon procura lluhirs' hi, y logra mes de una vegada fer riure al públich.

Y á pesar de no tenir res de notable, la nit del estreno vá ferse repetir un tango.

Y aixó que per tangos estém en aquestas alturas. ¡Pobre género xich, y que te 'n has anat tornant de carrincló!

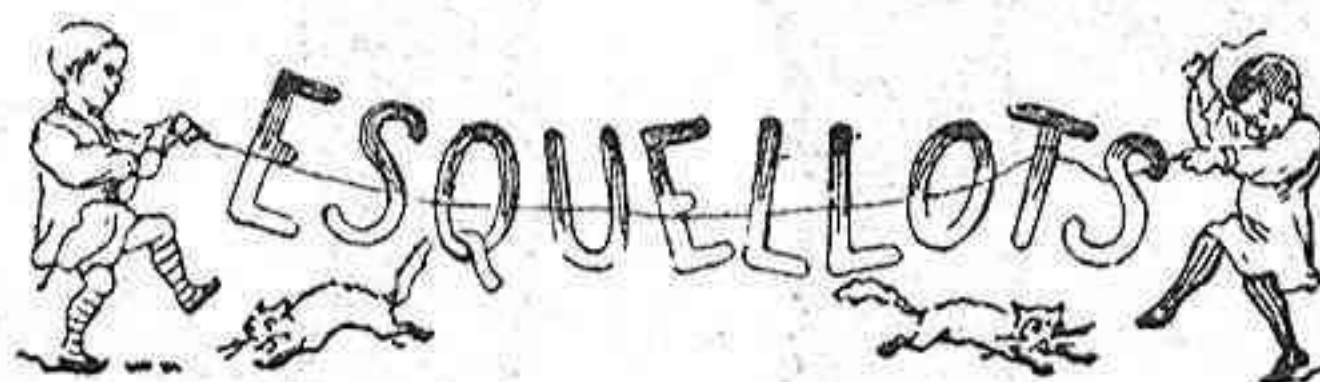
TÍVOLI (CIRCO EQUÈSTRE)

En Rápoli, ab sos equilibris y la destresa ab qu' executa una variadíssima serie de jochs malabars, es l' atractiu de las funcions del Circo. Tot Barcelona l' anirá á veure, com en el seu temps aná á veure al famós Trewey. Lo sorprendent de 'n Rápoli es á mes de la destresa la originalitat dels seus jochs.

El noy Tarfe, que tapat d' ulls y ab una llestesa endavina 'ls objectes que 'ls concurrents posan en mans del seu pare, senyalant fins els seus detalls mes mñims, es també una bona adquisició per l' empresa del senyor Alegria.

Y per últim el trio Furgen's, ab sos difícils y arriscats exercicis sobre bolas movibles, causan cada nit l' admiració de aquells espectadors que 'ls agrada estar sempre ab un ay al cor. No se 'n veuen gayres que 'ls hi pogan passar la má per la cara, y ab tot y treballar sempre sobre bolas, consti que aixó que dihem no es bola.

N N N.

De 'n Doys de *La Publicidad*:

«En Raymond Casellas deuría contractarse al Circo equèstre, perque com á clown no 'l guanya ningú.

»Ja vostés saben que, segons ell, l' Antoni López no li va tocar ni lo que 's diu un fil de la roba. Y no obstant el cita á judici.

¿Y ara en que quedém? ¿Te va pegar ó no 't va pegar, estimadíssim Mossén Borra?

alguns, subratllan massa determinadas frases, en la equivocada creencia, sens dupte, de que aixís el públich ha de capir millor l' intenció qu' entranyan. En cambi 'l conjunt, resulta mogut y ajustat, revelant la má hábil de un bon director d' escena.

L' obra fou rebuda ab gran entussiasme. Per primera vegada, desde molt temps se veyá á *Romea* un públich escullit, entre 'l qual sobresortía la flor y nata de nostres intellectuals. Aquests y 'l gros públich estigueren conformes en tot y per tot, en els aplausos estrepitosos y en las cridades repetidas del autor al escenari. Un éxit més franch y indiscutible no pot donarse.

En l' acte tercer s' estrená una bonica decoració dels senyors Moragas y Alarma, la qual fá resaltar més la mesquinesa de la del acte primer, en la qual hi ha un campanaret retallat qual batiment projecta sobre 'ls núvols una sombra negra que fá llástima. ¿Que li hauría costat á l' empresa mostrarse una mica espléndida ab un' obra de mérit, destinada induptablement á produhirli considerables rendiments?

Si á lo menos, l' éxit alcansat la induhís en lo successiu á fer una bona tría de las produccions que ha de posar en escena, prescindint d' esperpentos y tonterías, tot aixó hi guanyaría 'l Teatro catalá, tan necessitat de una verdadera, general y completa renovació.

NOVEDATS

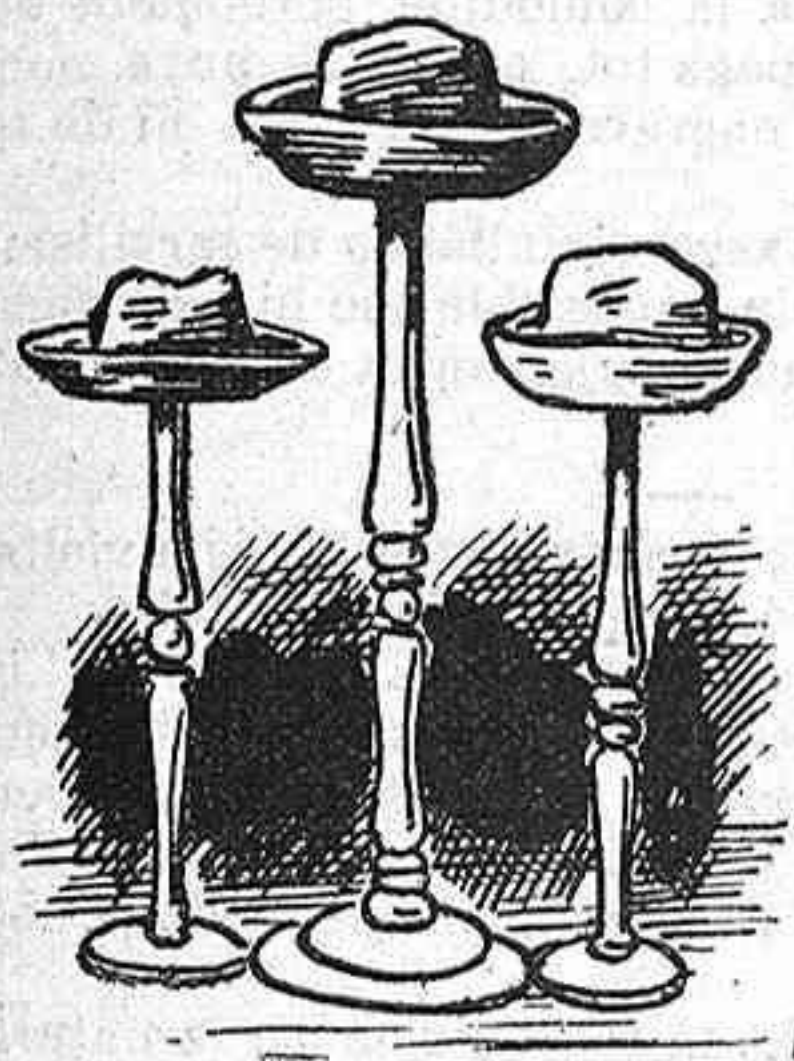
Després de tantas probaturas l' empresa vá trobar un éxit regular ab *Aida* de Verdi; pero vá trobarlo, desgraciadament en vigílias de acabar la temporada.

Ni *La Sonámbula*, ni *Dinorah* conseguiren satisfacer als filarmónichs: ho logra *Aida*, y á plegar.

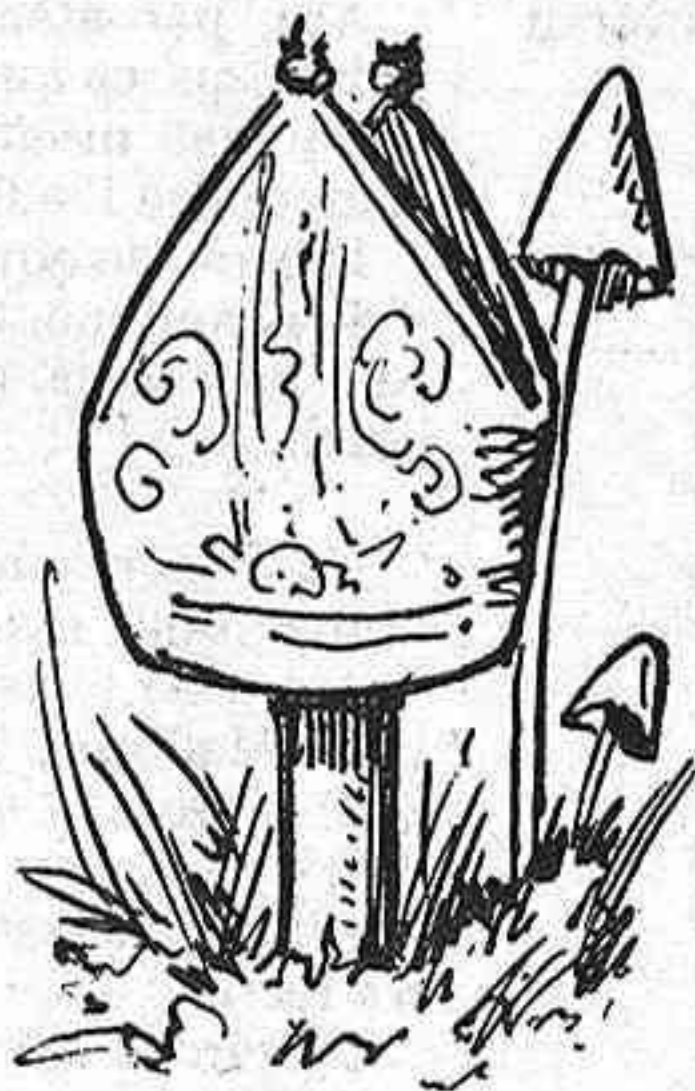
Ja ho deya un castellá fent un calembur:—Ha sido una *Aida* sin vuelta.

Lo mes sensible es que de las produccions anunciadas

MOSTRUARI DE BOLETS

Modernistas.

Bolet verinós.

Els mes bons.

»Mal se compagina aqueixa citació ab las valentías que després del fet, va llensar desde *La Perdiu*.

»¿Y qué creus tú que 'n va á resultar de tot aixó? No res: un judici de faltas, quatre durets de multa... y tornemhi á ser.

»Perque tot home que tingui aquesta quantitat sobrera, va á dedicarse per pur *sport* á omplirte de pinyachs aqueixa carassa que tens, y á espolsarte la roba que portas posada.

»El que no creu en els desafios ha de creure en las garrotadas, perque sense creencias no 's pot pas viure en aquest mon de monas.»

A la noticia donada per en *Doys* ab tan bona sombra, hem de afegir nosaltres que, en efecte, en Raymon i Casellas, perdigot y tintorer va citar á judici de conciliació, á nostre bon amich y company, don Antoni López, editor y propietari de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA. L'acte va efectuarse dimecres á las deu del matí, davant del jutje municipal de la Llotja.

El redactor en jefe de *La Perdiu* té una naturalesa especialíssima. Li pegaréu un jaco de garrotadas, y físicament no se 'n sentirá, com si sigués masell. En cambi, moralment, com si tingués l'ánima de vidre 's considerarà gravement ofés y tractará d'entaular contra vosaltres una querella per injurias... Ell, el redactor en jefe de un periódich que no fa més que ofendre á tothom ab el seu llenguatge de doneta xafardera, sembla impossible que no sápigat discernir lo que son injurias y lo que son garrotadas.

Aixís com la senmana passada donavam per terminat aquest incident, avuy hem de dir que celebrarem que D. Raymond tiri endavant en el seu propósit, may siga sino per veure com se 'n surt del *sot feréstech* en que s' haurá ficat.

Una pallissa es una pallissa; pero una pallissa y tenir que pagar las costas de un judici improcedent y temerari, son dugas pallissas.

Una persona que va estar present á la visita feta per l' *Eminentíssim* á la Casa gran, va observar que estigué casi tot lo temps ab la má esquerra tapantse sobre 'l dit en que portava l' anell.

Per modestia no ho faría pas, dat que tothom li besava y ell donava mostrás d' estarne molt ufá. Pero després de cada bés, la má esquerra á sobre, sempre, com si tingués por de perdre'l.

¡Ay, se n' hi perden tantas de cosas á la Casa gran, que tota previsió es poca!

Els aficionats á la música bona y barata, que á Barcelona tant abundan, están d' enhorabona.

Dimecres van inaugurar-se en el concorregut y elegant café *Salón Condal* las famosas vetlladas musi-

Bolet propi pel estofat.

cals, qu' en anys anteriors tant éxit han obtingut y tant han contribuít á depurar el gust artístich del públich.

Aquesta temporada el *sexteto* está compost dels distingits professors Srs. Sánchez, Perera, Segura, Gálvez, Dini y Torelló, y donará concert tots els di lluns, dimecres y divendres no festius.

Llegeixo en un telegrama de Madrit:

«El ministro de Hacienda recibió ayer tarde al Marqués de Aldana y á una comisión de la Asociación de la Prensa, la cual solicitó que se exima de contribución la corrida de toros que dispone la sociedad en su beneficio.»

Creym que 'l ministre de Hisenda sabrá respondre ab un *no rodó* com una bola á la sollicitud de l' Associació de la Prempsa.

La qual, si vol tenir autoritat per condemnar certs abusos, deu renunciar á tot privilegi en favor seu.

L' altre día vaig pujar al Tibi-dabo.

La carretera plena de sots y xaragalls constituheix un verdader perill pels que intentan recórrela en carruatje.

En cambi 'ls que pujan la montanya á peu y arri-

ban suats al cim, buscant un refugi en el Pabelló de la Reyna regent, están á risch de pescar una pulmonía, ferits per las corrents d' ayre fret que penetran per totas las escletxas.

Per donar gust, durant un curt espay de temps, á

LAS PRIMERAS

—Ja ho sé que no hi ha de qué y que aixó fa riure, tan aviat. Que diguin lo que vulguin: la capa tot ho tapa.

la senyora que ocupa la jefatura del Estat, al any 88, va obrirse aquell camí y va alsarse aquell Pabelló.

Ara, per atendre á la comoditat permanent del poble, qu' es qui ho paga tot, en tretze anys, no s' ha cuydat ningú d' engravar la carretera ni de recompondre l' edifici.

Davant de aquest rasgo simultáneo de servilisme y de abandono, sembla impossible que hi haja encarre á Barcelona qui no s' haja cansat de ser monárquich.

No deixin sobre tot de anar á ca 'n Parés á visitar la magnífica exposició de quadros de 'n J. Mir.

Aquellas telas representativas de trossos de l' isla de Mallorca, impresionats per un temperament viril en tota la seva potencia, son realment espléndidas y colocan á n' en Mir á una altura que fins ara han alcansat ben poch pahissatjistas de la nostra terra.

De pintar com ell ho fá se 'n diu sentir la naturalesa, fins á penetrar y deixatarse en ella pera revestirla ab tots els esplendors y galas de una bellesa verament corprenedora.

Jo ja ho veig: pósinse en el seu lloch.

¿Qué farían, si sent municipals, y tractant de se parar á dos joves que 's barallessin, se 'ls trenqués el parayguas?

Lo que va fer el municipal del cas: portarlos á tots dos á la prevenció, y denuncia al canto, denuncia per desacato á l' autoritat, ó al parayguas de l' autoritat qu' es lo mateix ó cent vegadas pitjor.

El parayguas de un municipal no serveix sempre per resguardarse de la pluja: serveix també, y 'l cas ho prova, pera mullarse fins al moll dels ossos, ab la pluja furiosa de un llarch procediment judicial.

Pero que 'm perdonin el dos joves, si 'ls hi dich qu' ells se 'n tenen la culpa.

Si quan el municipal els portava detinguts, haguesin entrat á ca 'n Segur ó á ca 'n Quadros, y li haguesin comprat un parayguas nou de trinca, l' autoritat, la justicia y 'l guardia haurían quedat satisfets... el guardia sobre tot.

Un municipal ab parayguas nou... uy, uy, uy ¡quin goig! Y sobre tot ¡quina manera de cáureli la baba.

La pobre viuda mare de qui parlavam en la *Crónica* de nostre passat número, y que segons diguerem trobá tancadas las portas del Assil del Parch, de la Casa de Maternitat y del Hospital de la Santa Creu, fou acullida per la Casa de Lactancia y Bressol, establerta al carrer del Hospital, associació particular, y que tan bons serveys vé prestant á las classes jornaleras.

Rebi 'l nostre aplauso, may siga sino per haver sapigut posar en lo lloch degut el bon nom humanitari de Barcelona, del qual no sempre semblan recordarse'n altras entitats mes importants... y sobre tot mes encopetadas.

L' altre día va obrirse á Barcelona una botiga de géneros de punt y robas interiors, essent benehida previament per un sacerdot.

De aixó á que 's concedeixin indulgencias á las pessas de roba que s' hi venguin, no hi va pas molta distancia.

¡Quína sort poder portar samarretas, calsetets, mitjons y fins camisas de dormir degudament benehidas y favorescudas ab l' absolució de tota mena de pecats!

¡Ah! ¡Qué consoladora la religió que pot propor-

UNA PREGUNTA

—Si en compte de regidors
s' elegissin regidoras,
¿els sembla si serviríam
unas aervidoras?

cionar aquests medis espirituals á la noble industria
dels mantegayres!

Per curios un grabat que publica *El Nuevo Mundo*, representant al ministre de Agricultura dirigint una arada esfondradora de las que s' emplean pera plantar vinyas americanas.

El lema diu aixís:— « Viaje del ministro de Agricultura á Cataluña.—El Sr. Villanueva haciendo experiencias con UNA MÁQUINA GRANÍFUGA, en los campos de Villafranca del Panadés. »

Segons *El Nuevo Mundo* hi ha aradas esfondradores que tiran canonadas per reventar els núvols penyats de granissa.

A no ser—y apuntis la versió *La Renaixensa* que hi ha fet tanta broma—á no ser, repetím, que *El Nuevo Mundo* pretengui explicar la confusió en que ha incorregut, de la següent manera:

Es aixís que allá hont s' hi plantan vinyas, no s' hi cultivan grans, ergo l' arada esfondradora que s' emplea pera plantarlos es una verdadera máquina granífuga.

Y ara que 'ls catalanistas no m' esgarrapin, si veuen que procuro treure de apuros als periódichs castellanots.

Un cassador torna á casa seva. La seva dona surt á rebre'l tota esperansada:

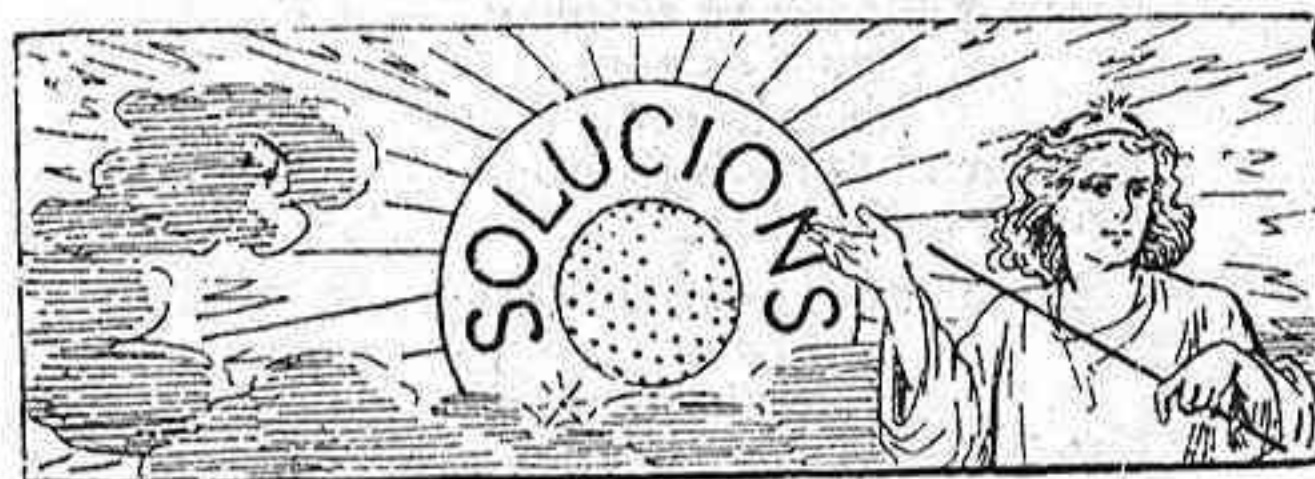
—Noya—diu aquell—hi tirat á una perdiu, y encare que ha caygut ferida, se m' ha escapat.

—Y donchs que portas al sarró que 't fá tan bulto?

—Una col.

—¿Una col?

—Sí, una col per guisar la perdiu.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—*Mi ra-da.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Vi-la-no-va.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Magi—Maig.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El Guitarrico.*
- 5.ª CONVERSA.—*Tono.*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Un gran consol.*

TRENCA-CAPS

XARADA-LÍRICA-LA TOSA (1)

Cansó vella y de molt preu
que cert jovincel cantava
ab una guitarra al peu
(al peu del balcó, entengueu:
del balcó de qui estimava.)

Surt al balcó, hermosa Quima,
qu' eixa nit
decidit
ve hu cantarte qui t' estima:
tima, tima, tima, tima.

(1) Armonisada pel mestre ¡Krich... booom .. rataplo!

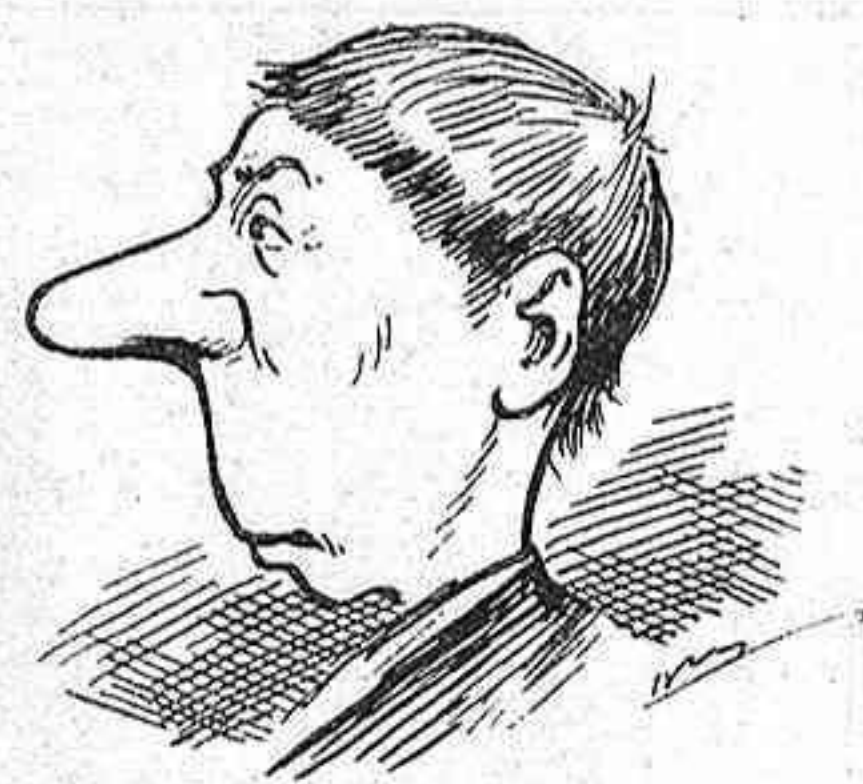
LA LLEY DE LA HERENCIA

Don Segimón, el papá.

La mamá, donya Soffa.

En Tófol, digne rebrot
d' aquesta genealogía.

Surt ben prompte, que 'l temps passa,
ó sinó
creure jo
que ni vols *tersa* carbassa;
bassa, bassa, bassa, bassa.

No hi fa res que estigas sola;
treu el nas
y sabrás
que hi vingut per carombola;
bola, bola, bola, bola.

Si ma veu trobas poch fina
es que un *dos*
tinch molt gros.
que be prou que s' endavina:
vina, vina, vina, vina.

Si per cás ton pare 't renya
dirli pots
ab bons mots
que aixó no es cap malaguénia;
guénia, guénia, guénia, guénia.

Día y nit per tú suspiro
no t' es nou;
ja sabs prou
que per tú tan sols deliro:
liro, liro, liro, liro.

Lo meu cor *total* reclama;
y sabs tú
com ningú
que 'l que jo dich no es camama;
moma, mama, mama, mama.

Si no es ma cansó oportuna
me ho pots dí
que d' aquí
surtiré ab mala fortuna;
tuna, tuna, tuna, tuna.

Si no *quart* de serte grata,
sens embrás
dir podrás
que no estás per serenata:
nata, nata, nata, nata.

¿Potser vols fer la revenja
del petó
que ab passió
te vaig fer l' altre diumenje?
menja, menja, menja, menja.

Ton comportament m' altera
y ab mareig
ara veig
que no 't dech *hu-dos-tercera*,
cera, [cera! llera! llera! llera!]

J. STARAMSA

ANAGRAMA

Traballant al *tot* un día,
un sach al *tot* me caigué
y si no 'm va fer malbé
fou que pés no contenía.

UNA SOCIETAT ANÓNIMA

TRENCA-CLOSCAS

LLUIS ROCA

GANDESA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo
títul d' un drama catalá.

FELIP BARATA

ROMBO

. . .
. . .
. . .
. . .
. . .

Primera ratlla vertical y horizontal, consonant.—Se-
gona: utensili de cuyna.—Tercera: carrera.—Quarta:
nom de dona —Quinta: dependencia de la plassa de to-
ros.—Sexta: en las cevas n' hi ha. —Séptima: consonant.

E MUT

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7—Ciutat italiana.
1 4 5 4 5 2—Arbre.
3 3 7 5 7—Animal.
1 7 3 3— Id.
1 2 3—Util per los barcos.
5 4—Musical.
6—Consonant.

A. RIBAS LL.

CONVERSA

- ¿Cap ahont va tan mudat, senyor Masip?
—A ca la meva germana.
—¿Quina? ¿La María?
—No, home; la qu' hem dit entre tots dos.

EDUARDO

GEROGLÍFICH

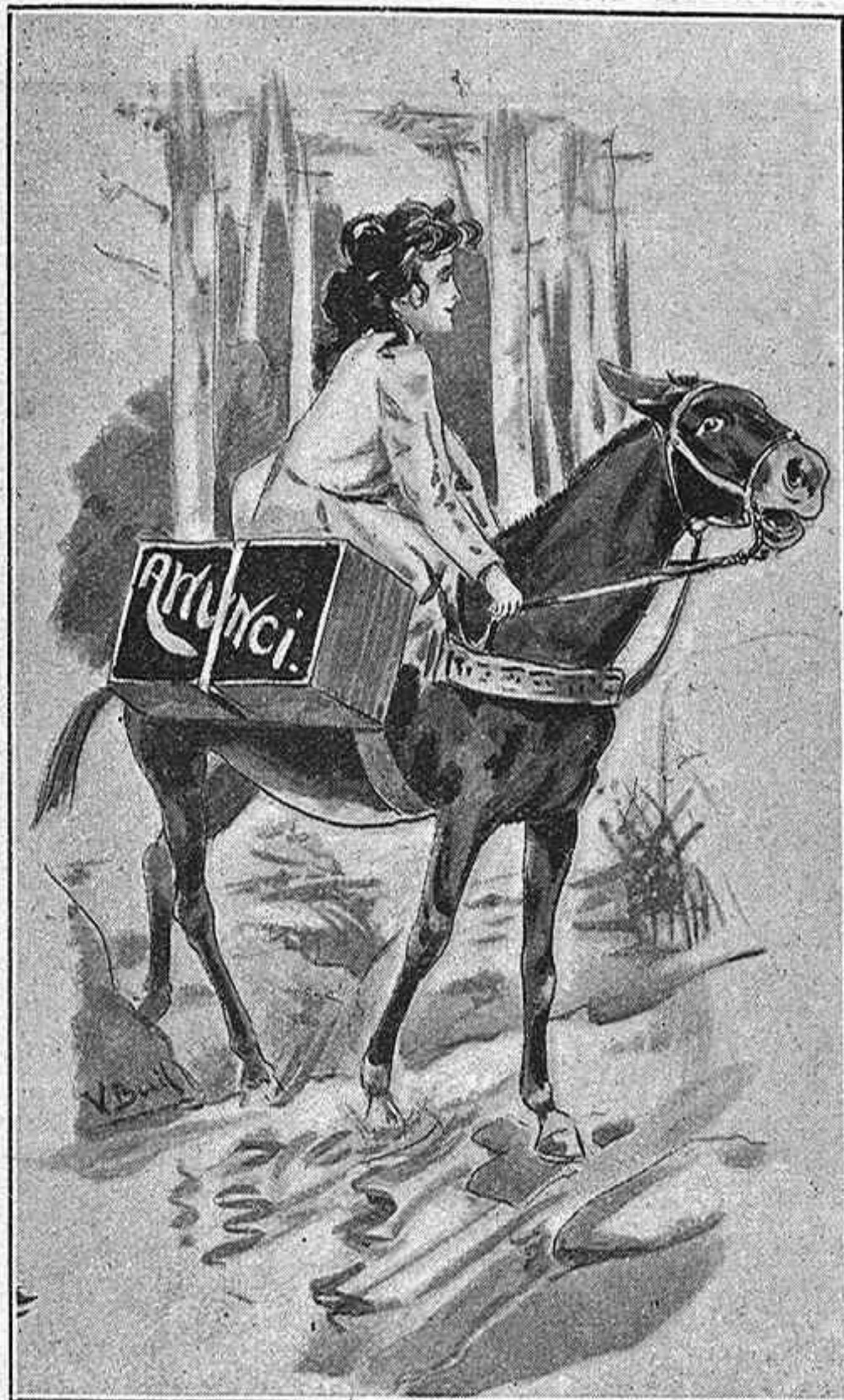
I A
T I A
D T

UN COMPANYY DE LA GOMA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olmo, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Esta semana se pone á la venta el

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE

Ó SEA

PEQUEÑA ENCICLOPEDIA POPULAR
DE LA VIDA PRÁCTICA

para el año 1902

PRECIOS:

En rústica, Ptas. 1'50 | Encuadernado, Ptas. 2

LLIBERTAT!

COMEDIA EN 3 ACTES

PER

SANTIAGO RUSIÑOL

Preu 3 pessetas

LA FOTOGRAFÍA

REVISTA MENSUAL ILUSTRADA

Número suelto, 1 peseta

Suscripción: UN AÑO, Ptas. 12'50

¡Obra nova! ¡Obra nova!

MONÓLECHS

PER APELES MESTRES

Un tomo en octau, ab una cuberta en colors, Pessetas 2

Adelanta rápidamente la impressió del

ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

pera 1902

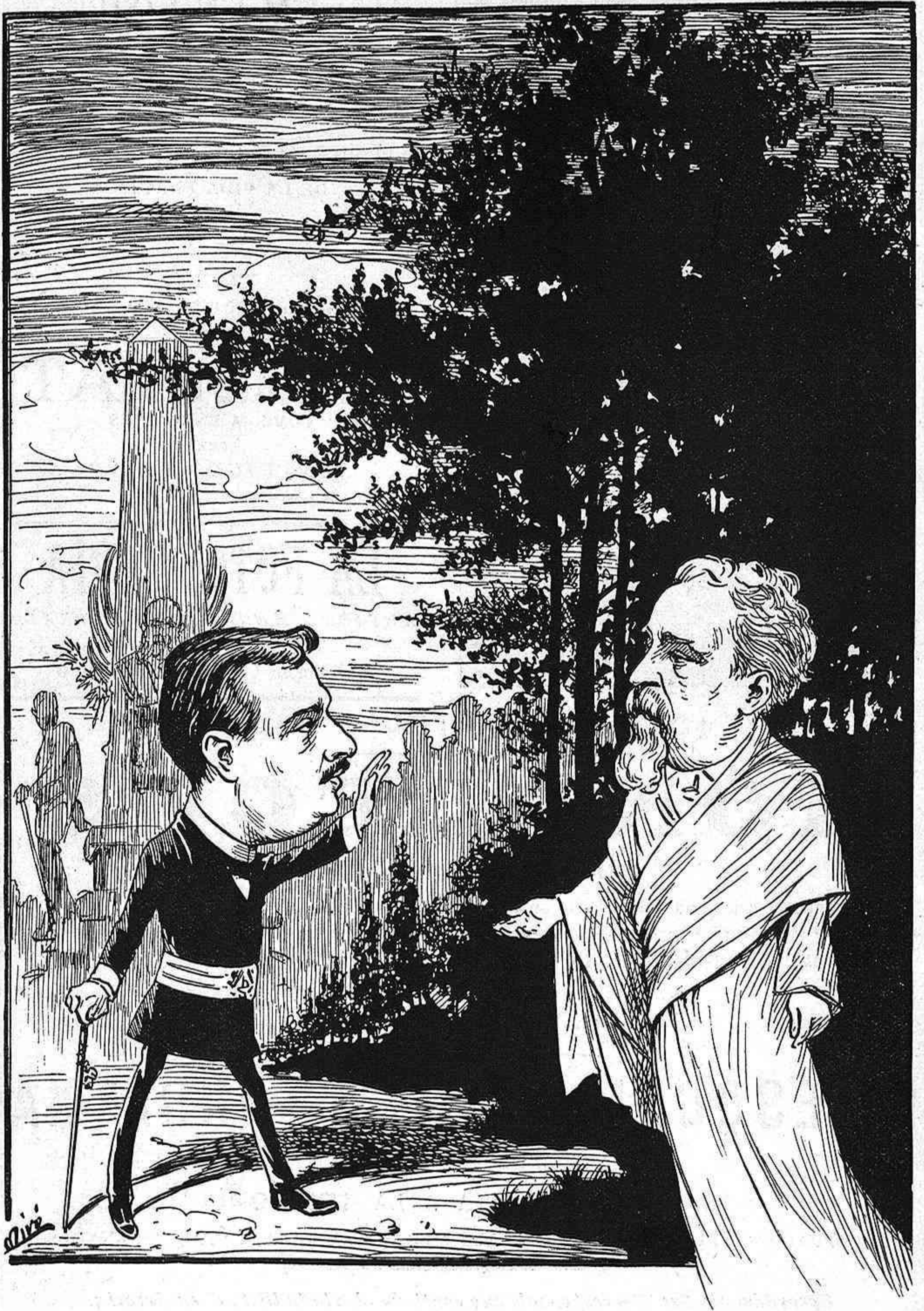
MAGNÍFICA CUBERTA Á LA TRICROMÍA

ILUSTRACIÓ EXPLÉNDIDA DEGUDA ALS MES NOTABLES ARTISTAS ESPANYOLS

Recordém als Srs. Corresponsals que continia oberta la llista d' encàrrechs.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN QUE 'S QUEIXA AB RAHÓ

Dibuix de R. MIRÓ

—Ara que ja s' ha servit á don Francisco, ¿no li sembla, senyor Amat, que 'm toca á mí?